

— Καὶ τὸν ξέρεις τὸ φονιά ;
 — Πῶς δὲν τὸν ξέρω; Εἶχα καὶ γράμματά του
 πού μοῦ γράφε νὰ μὴ τὸν προδώσω καὶ θὰ μοῦ δώσει
 παράδες, θὰ προστατέψει τὴ φαμελιά μου, μὰ τὰ
 γράμματα αὐτὰ τᾶσκισα διὰν εἶτανε νὰ μεταφερθῶ
 ἐδῶ ἀπ' τὴ φυλακὴ τῆς Αἰγίνας...
 — Ἐκάνες καὶ στὴν Αἰγίνα;...
 — Ναί! Ἐνα-δυὸ χρόνια κ' ἐκεῖ... Καὶ μιὰ μέρα
 ἔχασα τὶς φυλακὲς...
 — Κοροῦδεύεις, ρε Μήτηρ ;
 — Μωρὲ τὶς ἔχασα ! Ἐνα μεσημέρι μ' ἔβγαλε
 ὁ φύλακας καὶ μὲ πῆγε πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὶς φυλα-
 κές, καὶ μοῦ ἀγόρασε ἐλιές, πολλὲς ἐλιές, ἕνα καλάθι
 μεγάλο, γιομάτο, γιὰ τοὺς φυλακισμένους. Καὶ μοῦ
 φόρτωσε τὸ καλάθι στὸν ὄμο καὶ μοῦ εἶπε: «Ἄμε
 μοναχός σου!» Καὶ πῆρα τὸ δρόμο, μὰ δὲν μπορού-
 σα νὰ βρῶ τὶς φυλακὲς. Στενοχωρέθηκα. Τί θὰ γε-
 νόμουνα; Βρῆκα ἕνα χωροφύλακα στὸ δρόμο... «Ποῦ
 εἶναι οἱ φυλακὲς;» τὸνέ ρωτᾶω. «Τί τὶς θέλεις;» μὲ
 ρωτᾶει κι αὐτός. «Εἶμαι φυλακισμένος καὶ τὶς ἔχα-
 σα!» Ἄς εἶναι καλά μοῦ τὶς ἔδειξε... κ' ἔτσ' ἡσού-
 χασα...

Φυλακὲς Συγγραφοῦ, Μῆτρης τοῦ 1919.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΒΙΒΛΙΟ

Η ΝΙΟΤΗ ΜΟΥ ΜΑΡΑΙΝΕΤΑΙ...

Ἡ νιότη μου μαραίνεται καὶ σθύνει
 Μ' ἀκούραστη ἔχω πάντα τὴν καρδιά.
 Ἄχ! ποῦσαι ὁ οὐρανός, τὰ ρόδα, οἱ κρίνοι,
 Τ' ἄνθη τῆς γῆς, ἡ φεγγαροβραδιά,

Ζητώντας σε γλυκεῖά μου ἀγαπημένη
 Συχνὰ λέει ἡ καρδοῦλα μου ἡ φτωχή :
 Ἄχ! μήπως καὶ δὲν εἶναι γεννημένη,
 Κι' ἔτσι θὰ μ' ἀργοσθύνεται ἡ ψυχὴ.

ΕΡΗΜΟΣ Ο ΝΕΟΣ...

Ἐρημος ὁ νέος, ἡ παιδοῦλα μόνη,
 Πικρὸς ὁ κόσμος, θάσανα καὶ πόνοι.

Ὁ ἥλιος λάμπει, κελαδεῖ τ' ἀηδόνι,
 Τὴν ὥραία παιδοῦλα, ὁ νέος ἀνταμώνει.

Οὐράνια ἀγάπη, δυὸ ψυχὲς ἐνώνει,
 Ὁ κόσμος γύρωθε, γλυκὸς ἀπλώνει.

ΕΝΑ ΣΟΥ ΓΡΑΜΜΑ...

Ἐνα σου γράμμι' ἄχ ἕνα γραμμάτικι,
 Κι' ἡ καρδιά μου μὴν ἀνοιξὴ ξανοίγει,
 Μέσα μου τῆς χαρᾶς τὸ θεῖο πουλάκι,
 Γλυκὰ λαλεῖ, τᾶσπρα φτερά του ἀνοίγει.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ μονάχα, μιὰ στιγμούλα,
 Ἐάφνου σιωπώντας, τὰ φτερά διπλώνει.
 Δὲν ἔχει πιά τὸ θάρρος, ἀγαπούλα,
 Τόσοι καημοὶ τὸ χτύπησαν καὶ πόνοι.

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἀθήνα, 8 τ' Ἀπριλίου 1919

Φίλε «Νουμᾶ»,

Ὁ «Χιονισμένος Χειμώνας» τοῦ Σουηδοῦ συγγρα-
 φέα Γκέρνερσταμ, πού ἄρχισες τὴ δημοσίευσή του στ'
 φύλλο σου τῆς 30 ΙΙΙ, δημοσιεύτηκε κάπου, ὕστερ
 ἀπὸ μιὰ βδομάδα, ὀλάκαιρο, μὲ τὸν τίτλο «Χιονιά».
 Ἐπειδὴ στὴ δευτέρῃ αὐτὴ μετάφραση ὑπάρχουνε τό-
 σα χοντρά μεταφραστικὰ λάθη καὶ τόσες παρανόησες,
 ἔτσι, πού σὰ συγκριθῇ μὲ τὴ δικιά μου πού δημοσι-
 εύεις, νὰ γεννιέται ἡ εὐλογη ἀπορία ποῖα τέλος πάντων
 μετάφραση εἶναι ἡ πιστὴ, κρίνω σκόπιμο νὰ δώσω
 στὸ δεύτερο αὐτὸ μεταφραστὴ τὶς ἀκόλουθες πληρο-
 φορίες.

Γερμανικὰ ἡ χιονιά λέγεται Schneewetter κι' ὄχι
 Schneewinter (κι' ὁ τίτλος λαθασμένα μεταφρα-
 σμένος). Ἐπίσης πῶς τὸ χιονόπορο γερμανικὰ λέ-
 γεται Herbst κι' ὄχι Sommer (γιατὶ αὐτὸς ὅπου
 βλέπει καλοκαίρι στὸ κείμενο, τὸ μεταφράζει χιονόπο-
 ρο), πῶς arim σημαίνει φτωχὸς κι' ὄχι γέρος, πῶς
 Brennen σημαίνει ἀνάβω, καίω, ψήνω, κι' ὄχι φέγ-
 γω, πῶς Pfahl σημαίνει παλούκι κι' ὄχι κάγκελο,
 πῶς Pelz σημαίνει γούνα, καὶ πῶς ἂν βρῆκε σὲ κα-
 νένα λεξικό τὴ λέξη αὐτὴ μεταφρασμένη: δέρμα, ἔ-
 πρεπε νὰ νογήσῃ ἀμέσως: προδιά, πετσί τριχωτὸ μ'
 ἄλλα λόγια, πῶς, πῶς... λυτᾶμαι τὸν πολύτιμο χώρο
 σου.

Μὰ ὁ μεταφραστὴς ὄχι μόνο γερμανικὰ δὲν ξέρει,
 μὰ κ' ἑλληνικὰ. Τὶ νόημα θγαίνει ἀπὸ τὶς φράσες :
 «Δὲν ἦταν μακριὰ νὰ τελειώσῃ ἡ δουλειά», «μὰ ἐπί-
 πονη ἡσυχία», «ἄδικο ἀλλοιῶς θὰ γίνονγταν πρὸς τὴ
 γυναίκα του, νὰ τοῦ θύμωνε τόσο καὶρὸ ἀπάνω στὴ
 γῆ», καί, καί, καί;... Ἀφοῦ ὁ μεταφραστὴς δὲν εἶναι
 ἀκόμα σὲ θέσι νὰ ξεχωρίσῃ τὸ ἀρσενικὸ γένος ἀπὸ
 τὸ θηλυκὸ στὶς ἀντωνυμίες, βάζοντας συχνὰ «της» ἀν-
 τὶ «του» καὶ καταστρέφοντας ἔτσι ὁλότελα τὸ νόημα
 τοῦ κείμενου. Ἀφοῦ ἔπου συναντᾷ γερμανισμό τὸν
 ἀφίνει ἀμετάφραστο. Ἀφοῦ ἀπὸ τὴ μετάφρασή του
 λείπουν ὀλάκαιρες φράσες... Αντιᾶμαι τὸν χώρο σου,
 σοῦ ξαναλέω... Τὸ πρῶτο κομμάτι τῷχει σχεδὸν αντι-
 γράφει ἀπὸ τὴ δικιά μου μετάφραση καὶ κεῖ πού δὲ
 θέλει νὰ μ' ἀντιγράψῃ κατὰ λέξη, παραμορφώνει τὸ
 κείμενο. Μιὰ ἢ δυὸ ἀκυριολεξίες μπορεῖ νὰ βρῇ κα-
 νεῖς καὶ στὴ μετάφρασή μου, πού ἔγινε χωρὶς λεξικό.
 Ὅχι ὅμως λάθια στοιχειώδη, πού μαρτυροῦνε μιὰ
 τέλεια ἀγνοία τῆς γλώσσας πού καταπίεσθηκε νὰ με-
 ταφράσῃ.

Εἶναι γιὰ νὰ πορῇ μόνο κανεῖς μὲ τὸ θράσος μερι-
 κῶν ἀνθρώπων. Μὰ θὰ μοῦ πῇς : «Audax lapetii
 genus»! Καὶ θάχῃς δίκιο.

Δικός σου

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ